

AMNISTIAREN ALDEKO ETA ERREPRESIOAREN AURKAKO MUGIMENDUA

Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna

8 de marzo, Día Internacional de la Mujer Trabajadora

Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna
8 de marzo, Día Internacional de la Mujer Trabajadora

2026ko martxoaren 8a,

Emakume Langilearen Nazioarteko Egun honetan Euskal Herrian bakarrik zehaztuko dugu. Ez dugu mundu mailako beste egoera batzuk alde batera utzi nahi, baina uste dugu garrantzitsua dela testuinguru kultural eta soziopolitiko jakin batean egitea, gure nazioan.

Historikoki euskal sentsibilitate komunistak eta independentistak beti adierazi du Euskal Herrian (beste hainbat naziotan bezala) emakume langileak hiru zapalkuntza jasan behar dituela. Ez da Euskal Herriaren berezitasun edo zerbait magikoa, mundu osoan zapalduta dauden beste nazio batzuetako errealitatea baizik.

Labur esanda, emakumeak jasaten dituen zapalkuntzak dialektikoki elkarri lotuta daude. Horrela, emakumeak aurre egin behar dion lehen zapalkuntza gizonak zapaldutako subjektua eta kultura patriarkala da. Era berean, emakumeak gizonaren aurrean duen mendekotasun horrek ez dio soilik gizonari mesede egiten. Kapitalari ere interesatzen zaio, emakumea bere ekoizpen-sisteman sartu behar duenean. Izan ere, kapitalak emakumea lan-kapitala lanean sartzen duenean, beti irabaziko du kapitala. Emakumea merkeagoa zaiolako ustiatu beharreko eskulan gisa eta gizonei baino gutxiago ordainduz. Kapitalak ez dio emakumeari ordaintzen emakumeak «etxeko lanetan» garatzen duen lan-indarra. Era berean, ez dio ordaintzen «familia-unitatearen» kargura dagoen emakume-papera, kapitalak bere ekoizpen-sistemaren ustiapen-oinarri-formatzat hartzen eta erabiltzen baitu.

Emakumearen bigarren zapalkuntza euskalduna izatea delako da. Ez espainiarra, ezta frantsesa ere ez delako. Espainia eta Frantzia estatu inperialista eta genozida gisa ulertzen ditugu. Zapaltzen eta esplotatzen dituzten nazioak mespretxatzen dituzten estatu arrazistak hain zuzen ere. Emakumeak jasaten duen hirugarren zapalkuntza lana/kapitala kontraesana da. Gizona bezala zapalduta dago, egia, baina azaleko analisi batean. Kapitalak gizonak baino gutxiago baloratzen du emakumea; izan ere, kapitalak badaki emakumeak «familia-erantzukizuna» duela, eta horrek, hasiera batean, eragotzi/zaildu egiten dio esplotazioaren aurreko matxinada.

Hala ere, azken batean ez du frenatzen errebelatzeko orduan eta gizonak bezala borrokatzea, datorren zerrendan ikusiko dugun moduan. Euskal Herriaren askapen

nazional eta sozialaren alde bizitza eman zuten emakume militante batzuk aipatuko ditugu. Erailak izan ziren borroka iraultzailea biltzen duen kontzeptua dela, emakume langile gisa zapalkuntza barne. Ez dira zailtasun guztiak gainditu eta matxismoari, kapitalari eta esku artean ditugun estatuei aurre egiten dioten bakarrak.

Ohiane Errazkin Galdos, ETAko militantea, Estatu frantsesak eta espainiarrak eraila, Fleury Merogis, 2004.

Susana Arregi, ETAko militantea, Estatu espainiarreko indar armatuek eraila, Irunberriko arroilan, 1990.

Maddi Hegi, IKko militantea (Iparretarrak), Euskal Herriko askapen nazional eta sozialeko borrokan eroria, 1987.

Luzia Urigoitia, ETAko militantea, Estatu espainiarreko indar armatuek eraila, Donostia, 1987.

Bakartxo Arzelus, ETAko militantea, Estatu espainiarreko indar armatuek eraila, Donostia, 1986.

Maite Perez Sever, ETAko militantea, Euskal Herriaren askapen nazional etay sozialaren aldeko borrokan hila, Donostia, 1987.

Esku zabala militante eta herritar hauena. Guztiok inplikatu behar dugu geure burua askapen borroka integral honetan. Etorkizuna gure esku dago. Faxista eta genozida, kapitalista eta inperialisten esku, gizakiaren erabateko suntsipena besterik ekarriko ez digutenak.

Amnistia osoa!

Independentziaren eta sozialismoaren alde!

Euskal Estatu Sozialista eraikitzearen alde!

Amnistiaren Aldeko eta Errepresioaren Aurkako Mugimendua 2026ko martxoaren 4ª

Amnistiaren aldeko eta errepresioaren aurkako mugimendua

Amnistiaren txokoa